

**Sinteza obiecțiilor și propunerilor
la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 190-XIII
din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare**

Nr.	Organul competent	Conținutul obiecției/prounerii	Decizia Ministerului Justiției
1.	Ministerul Economiei	<p>1. Întru respectarea prevederilor art. 19 lit. a) din Legea nr. 780 privind actele legislative, alin. (1³) propus spre completarea art. 9 alin. (1) din Legea nr. 190 cu privire la petiționare, urmează a fi exclus, iar la alin (1²) se va exclude sintagma „altui organ și/sau” și la finele se va completa cu sintagma „pentru a se expune pe marginea petiției înaintate”. Propunerea în cauză reiese din necesitatea diminuărilor dublărilor de ordin juridic, precum și a tautologiei juridice care se formează între prevederile normelor vizate (propușe spre excludere/redactare) și prevederile art. 9 alin. (1) din Legea cu privire la petiționare. Astfel, aceasta deja va prevedea că „dacă petiția ține de competența altui organ, ea se expediază acestui organ în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării petiției, fapt despre care este informat petiționarul”.</p> <p>2. Concomitent remarcăm că, conform art. 22 alin. (3) al Legii nominalizate, proiectul legii în cauză urmează a fi supus, în mod obligatoriu, unei expertize anticorupție din partea Centrului Național Anticorupție.</p>	<p>Se acceptă parțial. Au fost operate modificări ce țin de excluderea din alin. (1²) al proiectului a sintagmei „altui organ și/sau” și completarea aceluiași alineat din proiectul de lege cu sintagma „pentru a se expune pe marginea petiției înaintate”.</p> <p>Alin. (1³) din proiectul de lege nu poate fi exclus, deoarece norma alin. (1³) din proiect reglementează posibilitatea (dreptul) organului și persoanei oficiale de a cere (solicita) de la organul sau persoana oficială răspunsul cu privire la examinarea petiției. Pe cînd alin. (1) al art. 9 statuiază doar faptul că, dacă petiția ține de competența altui organ, ea se expediază acestuia (organului), fapt despre care este informat petiționarul.</p> <p>Prin urmare, obiectul de reglementare a alin. (1³) din proiectul de lege este diferit de obiectul de reglementare a alin. (1) art.9 din Legea cu privire la petiționare.</p> <p>Se acceptă. Proiectul de lege a fost supus expertizei anticorupție din partea Centrului Național Anticorupție, care a constatat lipsa coruptibilității a proiectului respectiv</p>
2.	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor	<p>1. La art. 8 alin. (2) sintagma “30 de zile” să fie completată cu sintagma “lucrătoare”.</p> <p>2. În tot textul legii la art. 3. alin. (3) urmează a fi substituită sintagma “o lună” cu sintagma “30 zile lucrătoare”.</p>	<p>Se acceptă. Completarea a fost efectuată.</p> <p>Nu se acceptă. Articolul 3 din Legea nr. 190 cu privire la petiționare este structurat în două</p>

		<p>3. Art. 9 se completează cu alineatul (1⁴) cu următorul cuprins: „În cazul în care petiția adresată Guvernului, ține de competența mai multor organe sau persoane oficiale, autoritatea publică însărcinată cu examinarea petițiilor persoanelor fizice și juridice adresate Guvernului, va efectua sinteza răspunsurilor primite de la autoritățile competente cărora le-a fost expediată petiția și va transmite răspunsul generalizat petiționarului”.</p> <p>4. Art. 10 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins: „Petițiile care conțin amenințări la viața, sănătatea sau proprietatea persoanei oficiale, precum și a membrilor familiilor acestuia, la securitatea națională sau a unor grupuri de cetățeni, vor fi remise organelor de drept competente.”.</p>	<p>alineate, respectiv obiecția făcută pentru alineatul (3) nu este relevantă..</p> <p>Nu se acceptă. Normele articolului 9 din proiectul de lege, propuse spre completare conțin deja prevederi ce reglementează situații expuse în obiecție. Totodată menționăm faptul că, art. 1 din Legea cu privire la petiționare statuiază că, legea determină modalitatea de examinare a petițiilor cetățenilor adresate organelor de stat, ori prin natura s-a și în conformitate cu legislația în vigoare din categoria organelor de stat fac parte Guvernul Republicii Moldova, Parlamentul Republicii Moldova și Președinția Republicii moldova.</p> <p>Se acceptă. Articolul 10 a fost completat cu norma respectivă.</p>
3.	<p>Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor</p>	<p>1. Articolul 5 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Petiția depusă în modul prevăzut de lege, în altă limbă decât cea de stat, va fi însoțită de o copie tradusă în limba de stat.</p>	<p>Nu se acceptă. Alin.(1) al art. 5 din Legea cu privire la petiționare prevede că, petiția se depune în scris sau în formă electronică în limba de stat sau într-o altă limbă în conformitate cu Legea cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova. Legea nr. 3465-XI din 1 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova în Titlul III reglementează expres limba de lucru a organelor puterii de stat și a administrației de stat, dublarea unui act normativ cu o normă deja existentă în legislația națională nu este oportună. Mai mult ca atât, completarea propusă ar putea îngreuna dreptul la identitate și libertatea opiniei</p>

		<p>2. La articolul 14 la alineatul (1) textul „se aduce la cunoștință petiționarului” se completează cu sintagma „ se aduce la cunoștință petiționarului în limba de stat”</p>	<p>și exprimării, garantat de art. 10 și art. 32 din Constituția Republicii Moldova care preved că, statul recunoaște și garantează dreptul tuturor cetățenilor la păstrarea la dezvoltarea și la exprimarea identității lor lingvistice, iar libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.</p> <p>Nu se acceptă. Din aceleași considerente expuse mai sus.</p>
4.	Ministerul Apărării	<p>Art. 10 alin. (4) nu face referire la autoritatea de a stabili dacă petiția este lizibilă. Prin urmare, propunem de a menționa care autoritate și în baza căror temeuri va stabili claritatea petiției.</p>	<p>Nu se acceptă. Art. 1 din Legea cu privire la petiționare stabilește că, obiectul de reglementare a Legii cu privire la petiționare este modalitatea de examinare a petițiilor cetățenilor adresate organelor de stat în scopul asigurării protecției drepturilor și intereselor lor legitime. Prin urmare, petiția adresată unui organ, respectiv, tot acesta și stabilește, în condițiile criteriilor generale, dacă petiția este ilizibilă sau nu. DEX-ul definește cuvântul “ilizibil” prin <i>care nu se poate citi, neciteț, indescifrabil</i>, ori identificarea criteriului de <i>nu se poate citi; neciteț, indescifrabil</i> poate fi ușor determinată vizual nefiind necesar implicarea unei alte autorități sau persoane pentru stabilirea clarității textului petiției.</p>
5.	Ministerul Afacerilor Interne	<p>1. În partea ce ține de completarea art. 9 alin. (1²) considerăm că în cazul în care aspectele sesizate în petiție țin de competența altui organ este necesar de a fi prezentat autorității originalul petiției.</p>	<p>Se acceptă parțial. Completarea a fost efectuată la art. 9 alin. (1) din Legea cu privire la petiționare prin identificarea clară a prevederilor că, originalul petiției se expediază organului de competență căruia ține examinarea petiției.</p>

		<p>2. La completarea art. 10 cu alineatul (4) din redacția acestuia urmează a fi exclusă sintagma „informații suficiente și neconcludente”, dat fiind faptul că acestea lasă loc de interpretare.</p>	<p>Nu se acceptă. DEX-ul definește termenul de “insuficient” și “neconcludent” , <i>care nu este suficient, de ajuns, nesatisfăcător prin care nu se poate trage o concluzie.</i> În adresa autorităților statului, deseori parvin petiții cu un conținut ce întrunesc elemente expuse mai sus, respectiv autoritatea în elaborarea răspunsului este în imposibilitatea de a da un răspuns clar, succint, la subiect și în termeni legali, ori menționarea expresă a faptului că petițiile care conțin informații insuficiente și neconcludente nu se vor examina este una justificată, oportună și temeinică din punct de vedere juridic. Mai mult ca atât, legislația națională în normele sale utilizează termenii de “insuficient” și “neconcludent”, ca expresie juridică (ex: art. 14 alin. (3) din Legea nr. 105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor, art. 6 alin. (2) și art. 38⁷ alin. (4) lit. c) din Legea nr. 550 21.07.1995 privind instituțiile financiare)</p>
6.	<p>Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor</p>	<p>Potrivit prevederilor art. 5 alin. (2) petițiile în format electronic trebuie să corespundă cerințelor față de documentul electronic, inclusiv aplicarea semnăturii digitale în conformitate cu prevederile Legii nr. 264 din 15.07.2004 cu privire la documentul electronic și semnătura digitală.</p> <p>Considerăm că art. 10 alin. (1) nu este în concordanță cu art. 5 alin. (2) deoarece, articolul respectiv nu prevede că petițiile în formă electronică trebuie să conțină și semnătură digitală. Reeșind din cele menționate propunem includerea în proiectul respectiv completarea art. 10 alin. (1) cu cuvintele “semnătura digitală”.</p>	<p>Nu se acceptă. Alineatul (3) al art. 1 din Legea nr. 264 din 15.07.2004 cu privire la documentul electronic și semnătura digitală prevede că, legislația poate stabili restricții de utilizare a documentelor electronice și de aplicare a semnăturii digitale. Modificarea propusă la alin. (1) al art. 10 din Legea cu privire la petiționare privind obligativitatea semnăturii digitale în cazul petițiilor în formă electronică, ar încălca prevederile art. 34 privind dreptul la informație din Constituția Republicii Moldova. or, persoanele social vulnerabile (din lipsă de mijloace financiare și surse necesare) li se va</p>

			<p>îngrădi dreptul său constituțional privind accesul la informație. Neincluderea obligativității semnăturii digitale în cazul petițiilor electronice, anume și constituie derogarea prevăzută de alineatul (3) al art. 1 din Legea cu privire la documentul electronic și semnătura digitală.</p>
7.	<p>Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene</p>	<p>În urma examinării proiectului de lege propunem următoarele modificări și completări.</p> <p>1. Completarea alin. (1) al art. 8, la sfârșit cu sintagma „cu excepția prevederilor alin. (4) și (5).</p> <p>2. Articolul 8 de completat cu un nou alineat cu următorul cuprins: „(5) Petițiile care conțin elemente de extranietate se examinează în termen rezonabil, în dependență de circumstanțele cazului, cu condiția că în termen de 30 de zile lucrătoare, petiționarului să-i fie expediat răspuns intermediar prin care să fie informat despre măsurile întreprinse în vederea soluționării petiției sale. Răspunsul intermediar reprezintă răspuns la cererea prealabilă și petiționarul este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ în conformitate cu legislația în vigoare.”.</p> <p>3. La alin. (1¹) art. 9 nu se specifică dacă petițiile sunt adresate concomitent sau consecutiv la diferite intervale de timp, situație în care, există posibilitatea ca autoritatea deja să fi răspuns la careva petiții. Or, formularea propusă în proiect, impune autorității să emită un singur răspuns. Astfel, pentru a da claritate, alineatul respectiv urmează a reformula pentru ambele situații scrise mai sus.</p> <p>4. Pentru asigurarea clarității alin. (1²) al art. 9 se propune după cuvântul „șine” de completat cu conjuncția „și”.</p> <p>5. În scopul evitării interpretărilor diferite ale alin. (3) al art.9 în ceea ce privește dreptul petiționarului de a adresa cerere prealabilă autorității sau persoanei oficiale care au ca atribuții rezolvarea chestiunii sesizate, se propune după sintagma „chestiunilor sesizate în petiții” de modificat și completat cu „acestea se restituie petiționarului. Răspunsul prin care petiționarului i se restituie petiția</p>	<p>Se acceptă. Completarea a fost efectuată.</p> <p>Se acceptă parțial. Articolul 8 a fost completat cu alineatul (5). Legislația națională la examinarea petițiilor sau a cererilor prelabile nu prevede noțiunea de “răspuns intermediar”.</p> <p>Se acceptă. Pentru a da claritate normei alineatul (1¹) din proiectul de lege a fost completat cu cuvintele „concomitent și/sau consecutiv”.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă. Pentru evitarea interpretărilor diferite, norma a fost redactată.</p>

se consideră răspuns, la cererea prealabilă și petiționarul este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ în conformitate cu legislația în vigoare”.

6. Cu privire la alineatele (3) și (4) propuse a fi incluse la art. 10 necesită a fi revăzute și anume:

- se propune următoarea redacție a alin. (3) „ Organul sau persoana oficială este în drept să nu examineze în fond petițiile care conțin un limbaj necenzurat sau ofensator, precum și să sesizeze autoritățile competente în privința petițiilor care conțin amenințări în adresa acestora sau a membrilor familiei persoanei oficiale”.

- la alin. (4) se propune completarea normei la sfârșit cu următoarea sintagmă „cu excepția motivelor neexaminării și eventual cu solicitarea documentelor suplimentare necesare pentru soluționarea problemei invocate”.

7. La art. 11:

- lit e) cuvântul „redicționarea” urmează a fi substituit cu cuvântul „remiterea” pentru asigurarea aplicării uniforme a termenilor pe întreg conținut al Legii cu privire la petiționare.

- la lit. g) trebuie făcută distincție între petiția personală, din numele unei singure persoane și petiția colectivă unde semnatarii ai petiției sunt mai multe persoane, caz în care sistarea examinării doar în cazul acceptului tuturor semnatarilor. În acest sens, se propune completarea la final a sintagmei cu cuvintele „ în privința acestora sau acestora”.

8. Propunem completarea art. 12 alin. (1) lit. d) cu următorul text: „ Organul sau persoana oficială sunt obligați să sesizeze

Se acceptă. Art. 10 a fost completat cu un alineat nou , alineatul (3) prin care sau introdus prevederi referitoare la remiterea petițiilor organelor competente în cazul în care petiția care conține amenințări la securitatea națională, ordinea publică la viața, sănătatea persoanei oficiale, precum și a membrilor familiei acestuia.

Se acceptă parțial. În normă au fost introduse cuvintele „cu expunerea motivelor neexaminării”.

Se acceptă.

Nu se acceptă. Art. 1 și art. 1¹ din Legea cu privire la petiționare prevăd că, legea determină modalitatea de examinare a petițiilor cetățenilor Republicii Moldova a petițiilor adresate de organizațiile legal constituite în numele colectivelor pe care le reprezintă. Astfel, legiuitorul în normele sale din lege a identificat categoriile de petiționari expuse mai sus cu termenul unic de „petiționar”, fără a diferenția acțiunile acestora, în petiție personală sau colectivă.

Se acceptă parțial. Articolul 10 din proiectul de lege a fost completat cu articol (4) care

	<p>autoritățile competente în privința petițiilor care conțin amenințări în adresa altor organe si sau persoane”.</p> <p>9. Numerotarea punctelor din proiect urmează a fi revăzută, deoarece lipsește punctul 3.</p> <p>10. Totodată, proiectul prezentat a fost elaborat întru executarea extrasului din procesul verbal nr. 29 al ședinței Guvernului din 23.08.2012, ca rezultat a indicației de a analiza practica internațională în domeniul soluționării petițiilor. În nota informativă se menționează că „obiectul urmărit prin adoptarea actului legislativ, suplinirea și desăvârșirea normativă în materia examinării petițiilor”, precum și că, „proiectul în cauză întregește cadrul legal privind examinarea petițiilor, la general, și modul, procedura evitării dublărilor în examinarea petițiilor, în special”, ceea ce nu corespunde realității, deoarece prevederile în acest domeniu a fi dispersate în mai multe acte normative, iar modificările propuse nu reglementează în detalii o procedură clară de remitere, examinare a petițiilor adresate mai multor autorități. În rezultat răspunsurile la petiții se dublează, petiționarii fiind duși în eroare. În concluzie proiectul prezentat conține modificări neesențiale și superficiale în raport cu obiectivul propus. Modificările propuse nu aduc careva schimbări față de procedura urmată la moment de către autorități la examinarea petițiilor, iar problema dublărilor la examinarea acestora va exista și în continuare.. Considerăm că procedura de examinare a petițiilor trebuie revăzută, per ansamblu, prin elaborarea unui proiect nou cu privire la examinarea petițiilor ce ar permite</p>	<p>prevede că, petițiile care conțin amenințări la securitatea națională, ordinea publică la viața, sănătatea persoanei oficiale, a membrilor familiei acestuia, precum și amenințări în adresa altor organe și/sau persoane oficiale sau grupuri de persoane se vor remite organelor de drept competente. Prin urmare, prin instituirea normei în cauză este deja prevăzut expres, obligativitatea organului sau a persoanei oficiale de a trimite petiția organelor competente.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. La data de 07.09.2012 Ministerul justiției a expediat autorităților publice centrale (inclusiv Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene) scrisoarea nr. 03/7383 prin care, conform extrasului din Procesul-verbal nr. 29 al ședinței Guvernului din 23 august 2012 s-a solicitat prezentarea informației privind procedura examinării petițiilor cu excluderea dublărilor în examinarea și întocmirea răspunsurilor întru asigurarea dreptului la petiționare.</p> <p>Prin scrisoarea nr. DC 05/402/12838 din 27 septembrie 2012, Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene a expediat în adresa Ministerului justiției, propunerile sale privind modificarea cadrului normativ și studiul privind practica internațională în domeniu. Propunerile expuse în scrisoare țineau doar de dificultățile privind termenul de executare al petițiilor, propuneri și recomandări referitoare la excluderea dublărilor în examinarea și întocmirea răspunsurilor, de către MAEIE nu au</p>
--	--	---

		aplicarea uniformă a legislației.	fost formulate. Astfel, în urma celor expuse obiecția în cauză este lipsită de temei juridic. Mai mult ca atât, obiecția MAEIE este una declarativă, lipsită de suport juridic și fără a propune careva modificări în partea ce ține de excluderea dublărilor.
8.	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	La articolul 11 lit g) considerăm oportună tratarea mai detaliată a noului drept al petiționarului privind sistarea examinării petiției. În acest sens fiind necesară o precizare mai concretă a procedurii de sistare a examinării petiției, întru evitarea unei interpretări extinsive.	Nu se acceptă. Litera g) al articolului 11 din proiect prevede expres ca, sistarea examinării petiției se face în scris sau în formă electronică . Alineatul (1) al art. 5 coraborat cu alin. (1) al art. 10 din Legea cu privire la petiționare reglementează expres că, petițiile se depun în scris sau în formă electronică fiind semnate de autor, indicându-se numele, prenumele, respectiv solicitarea sistării petiției se face, ca regulă generală, aplicînd aceeași procedură ca și la depunerea petiției..
9.	Ministerul Finanțelor	Cu titlu de propuneri, considerăm că este necesar de modificat textul din art. 10 alin (1) a Legii menționate, deoarece sintagma “Petițiile trebuie sa fie semnate de autor, indicându-se numele, prenumele și domiciliul” poate fi interpretată cu dublu sens. 1. în primul sene se consideră petiția semnată doar prin includerea numelui, prenumelui și domiciliului petiționarului; 2. în al doilea sens putem înțelege că este necesară inclusiv și semnătura personală a petiționarului pe lângă cel indicate în primul punct. Cu titlu de propunere venim cu următorul exemplu: “Petițiile trebuie să fie semnate de autor, inclusiv indicînduse numele, prenumele și domiciliul”	Nu se acceptă. Însăși cuvîntul indicîndu-se , stabilit de legiuitor, determină faptul ca, petiționarul odată ce va semna petiția, în mod obligatoriu va indica numele, prenumele și domiciliul său, ori prin neindicarea elementelor respective, petiția este considerată anonimă.
10.	Biroul de Statistică	Se propune revizuirea proiectului de lege din punct de vedere redacțional	Se acceptă. Proiectul de lege a fost redactat.

11.	Transparency Internasional Moldova	<p>1. Propun de a completa alin.3 din pct.4 al proiectului de lege (cu care se prevede completarea art.10 din Legea cu privire la petiționare) cu norma din care să rezulte că: <i>Petițiile care conțin amenințări la viața, sănătatea și proprietatea persoanei oficiale, precum și a membrilor familiei acestuia, se transmit organului competent pentru atragerea la răspundere a autorului amenințărilor.</i></p> <p>2. Propun de a exclude din alin.4 pct.4 al proiectului de lege (cu care se prevede completarea art.10 din Legea cu privire la petiționare) textul „, ori petiția conține informații insuficiente și neconcludente pe margine problemei abordate”.</p> <p>3. Propun de a completa pct.4 al proiectului de lege (cu care se prevede completarea art.10 din Legea cu privire la petiționare) și a stipula completarea art.10 cu alin.5 și 6 cu următorul conținut:</p> <p><i>(5) În cazul în care petiția conține informații insuficiente și neconcludente pe marginea problemei abordate soluționarea petiției se întrerupe și se solicită de la petiționar informații sau argumente suplimentare. Dacă petiționarul nu prezintă informații suplimentare în termen de 30 de zile din data solicitării acestora petiția nu se examinează în continuare, fapt despre care este informat petiționarul.</i></p> <p><i>(6) Sunt inadmisibile petițiile adresate Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului, Guvernului, autorităților administrației publice centrale sau locale prin care se solicită pronunțarea unor sentințe judiciare și/sau revocarea hotărârilor instanțelor judecătorești.</i></p> <p>4. Propun de a completa art.4 din Legea cu privire la petiționare după alin.1 cu alin.1¹ cu următorul conținut:</p> <p><i>(1¹) Petiția trebuie să fie cuprinzătoare, să includă toate elementele pertinente referitoare la subiectul abordat și să evite</i></p>	<p>Se acceptă. Art. 10 a fost completat cu un alineat nou (4) ce reglementează o astfel de prevedere.</p> <p>Nu se acceptă. Din motivele expuse la punctul 5 a prezentei sinteze.</p> <p>Nu se acceptă. Prin normele sale proiectul de lege reglementează modul și procedura de examinare a petițiilor nu numai în cazul în care petiția conține informații insuficiente și neconcludente pe marginea problemei abordate, dar și o serie de alte situații.</p> <p>Art. 3 din Legea cu privire la petiționare prevede expres că, normele legii nu se extind asupra modului de examinare a petițiilor, prevăzut de legislația de procedură penală, de procedură civilă, de procedură de executare, cu privire la contravențiile administrative, precum și de legislația muncii. Prin urmare, legiuitorul deja a stabilit că, petițiile adresate organului prin care se solicită pronunțarea unor sentințe judiciare și/sau revocarea hotărârilor instanțelor judecătorești nu se examinează.</p> <p>Se acceptă parțial. Art. 10 a fost completat cu trei alineate noi (3), (4) și (5) care prevăd modul și procedura de examinare a petițiilor ce conțin un limbaj ofensator, necenzurat, nu sunt lizibile și nu pot fi citite. Mai mult ca atât, prin natura s-</p>
-----	---	--	---

detaliile inutile. Ea trebuie redactată clar și lizibil și poate fi însoțită de un rezumat.

5. Propun de a completa art.5 din Legea cu privire la petiționare după alin.1 cu alin.1¹ cu următorul conținut:

(1¹) Petițiile scrise (pe suport de hârtie) sunt transmise autorităților sau instituțiilor publice prin poștă, inclusiv prin intermediul boxelor special amenajate în acest scop de către acestea.

6. Propun de a completa art.5 din Legea cu privire la petiționare cu alin.3 și 4 cu următorul conținut:

(3) Petițiile pot avea anexe constând, în special, în copii ale documentelor justificative de care dispune petiționarul.

(4) În scopul facilitării depunerii petițiilor pe paginile-web oficiale, precum și în locuri publice autoritățile sau instituțiile publice vor plasa informația privind denumirea autorității sau instituției publice, adresa poștală, adresa electronică, numărul telefonului de contact, numele conducătorului, alte informații utile privind funcționarea sistemului de petiționare în cadrul acestora.

7. Propun de a completa Legea cu privire la petiționare după art.7 cu art.7¹ cu următorul conținut:

Art.7¹ – Petițiile primite de către autoritățile sau instituțiile publice sunt înregistrate într-un registru în ordinea în care acestea au fost primite și sunt supuse unei evidențe separate. În baza de date privind evidența petițiilor sunt incluse numărul de evidență a petiției, numele petiționarului, conținutul petiției sau un rezumat al acesteia, avizele care însoțesc examinarea petiției, deciziile și soluțiile aplicate pentru rezolvarea petiției și data expedierii răspunsului.

a petițiile se scriu în formă liberă fără careva restricții de formă și conținut.

Nu se acceptă. Transmiterea petițiilor scrise (pe suport de hârtie) *autorităților sau instituțiilor publice prin poștă, inclusiv prin intermediul boxelor special amenajate în acest scop de către acestea* nu trebuie impuse petiționarului ca o obligație, ci ca un drept al acestuia.

Nu se acceptă. În prezent toate autoritățile publice dispun de pagina-web oficială pe care sunt plasate informațiile referitoare la denumirea autorității sau instituției publice, adresa poștală, adresa electronică, numărul telefonului de contact, numele conducătorului, alte informații utile petiționarului.

Nu se acceptă. Prin Hotărârea Guvernului nr. 208 din 31.03.1995 a fost aprobată Instrucțiunea privind ținerea lucrărilor de secretariat referitoare la petițiile persoanelor fizice și juridice, adresate organelor de stat, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor Republicii Moldova. Astfel, prin actul normativ în cauză Guvernul a stabilit în mod detaliat modul și procedura de înregistrare, evidență, procesul de examinare și termenele de soluționare a petițiilor, controlul asupra examinării petițiilor, perfectarea răspunsurilor la petiții și constituirea dosarelor. Dublarea unor asemenea prevederi din punct de vedere juridic

		<p>8. Propun de a modifica art.17 din Legea cu privire la petiționare și a-l prezenta în următoarea redacție:</p> <p><i>Art.17 - (1) Conducătorii autorităților sau instituțiilor publice sunt direct răspunzători de buna organizare și desfășurare a activității de primire, evidențiere și rezolvare a petițiilor ce le sunt adresate, de legalitatea deciziilor și soluțiilor aplicate și comunicarea acestora în termenul legal.</i></p> <p><i>(2) În cadrul autorității sau instituției publice vor fi desemnate subdiviziunea și/sau persoana responsabilă de gestionarea procesului de petiționare.</i></p> <p><i>(3) Încălcarea ordinii oficial stabilite de organizare și desfășurare a activității de primire, evidență, repartizare pentru examinare, păstrare a petițiilor, precum și de asigurare a transparenței funcționării sistemului de petiționare în cadrul autorității sau instituției publice atrage după sine răspunderea disciplinară.</i></p> <p>9. Propun de a completa art.18 din Legea cu privire la petiționare și a prevedea suplimentar răspunderea în cazurile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplicării unor soluții pentru rezolvarea petiției ce contravin legislației; - utilizării abuzive a sistemului de petiționare de către funcționari și petiționari;¹ - netransmiterii organelor competente a informațiilor privind pregătirea, tentativa sau săvârșirea infracțiunilor ori contravențiilor descrise în petiții; - neluării măsurilor de protecție a petiționarilor și 	<p>nu este justificată.</p> <p>Nu se acceptă. Din motivele expuse mai sus în partea ce ține de aprobarea Instrucțiunii privind ținerea lucrărilor de secretariat referitoare la petițiile persoanelor fizice și juridice, adresate organelor de stat, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor Republicii Moldova.</p> <p>Nu se acceptă. Norma articolului 18 din Legea cu privire la petiționare include, deja elementele suplimentare propuse pentru completare.</p>
--	--	--	---

funcționarilor în cazurile de amenințare, în special, la viața, sănătatea și proprietatea personală și a membrilor familiilor acestora.

10. Propun de a completa Legea cu privire la petiționare după art.20 cu art.20¹ cu următorul conținut:

Art. 20¹ – Controlul intern asupra funcționării sistemului de petiționare din cadrul autorității sau instituției publice este efectuat periodic de către subdiviziunile specialitate ale acestora sau de către persoanele desemnate în acest scop.

11. Propun de a completa art.23 din Legea cu privire la petiționare și a stipula suplimentar care sunt drepturile și obligațiunile *organelor de autoadministrare locală, Guvernului și Parlamentului* pentru exercitarea atribuției de *organizare și control asupra lucrului cu petițiile* (adică a atribuției de supraveghere a implementării și respectării legislației cu privire la petiționare), precum și care sunt drepturile și obligațiunile autorităților sau instituțiilor publice în procesul de efectuare a supravegherii.

12. Propun de a completa Legea cu privire la petiționare cu normele privind protecția petiționarilor, precum și a funcționarilor la depunerea, examinarea și soluționarea petițiilor în cazurile de amenințare, în special, la viața, sănătatea și proprietatea personală și a membrilor familiilor acestora.

Nu se acceptă. Din motivele expuse mai sus în partea ce ține de aprobarea Instrucțiunii privind ținerea lucrărilor de secretariat referitoare la petițiile persoanelor fizice și juridice, adresate organelor de stat, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor Republicii Moldova.

Nu se acceptă. Instrucțiunea privind ținerea lucrărilor de secretariat referitoare la petițiile persoanelor fizice și juridice, adresate organelor de stat, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 208 din 31.03.1995 prevede, în mod expres atribuțiile (drepturile și obligațiunile) autorităților la ținerea lucrărilor de secretariat referitoare la petiții. Mai mult ca atât, prin actele sale de organizare și funcționare organele de autoadministrare locală, Guvernul și Parlamentul se prevăd reglementări referitoare petiționare.

Nu se acceptă. Norme de protecție a petiționarilor, precum și a funcționarilor sunt prevăzute într-o serie de acte normative (Legea contenciosului administrativ, legislația civilă, contravențională, penală).

Totodată menționăm faptul că, majoritatea obiecțiilor și propunerilor expuse de către Transparency Internațional Moldova sunt lipsite de suport juridic, fără careva argumentări temeinic justificate și conțin

			mai mult norme declarative ce cît normative sau procedurale
12.	Cancelaria de Stat	Lipsă de obiecții și propuneri	
13.	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Lipsă de obiecții și propuneri	
14.	Ministerul Sănătății	Lipsă de obiecții și propuneri	
15.	Ministerul Mediului	Lipsă de obiecții și propuneri	
16.	Ministerul Tineretului și Sportului	Lipsă de obiecții și propuneri	
17.	Ministerul Culturii	Lipsă de obiecții și propuneri	
18.	Agencia Relații Funciare și Cadastru	Lipsă de obiecții și propuneri	
19.	Agencia Turismului a Republicii Moldova	Lipsă de obiecții și propuneri	
20.	Agencia „Moldsilva”	Lipsă de obiecții și propuneri	
21.	Agencia Rezerve Materiale	Lipsă de obiecții și propuneri	
22.	Biroul Relații Interetnice	Lipsă de obiecții și propuneri	

**Sinteza obiecțiilor și propunerilor
la Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității
proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 190-XIII
din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare**

Nr.	Organul competent	Conținutul obiecției/proponerii	Decizia Ministerului Justiției
1.	Centrul Național Anticorupție	<p>La Secțiunea „Evaluarea generală a proiectului” ca recomandare Ținând cont de faptul că termenul de examinare a petiției este de 30 și respectiv 15 zile (calendaristice), recomandăm autorului să prevadă termenul de prelungire a examinării petiției în zile calendaristice și nu lucrătoare.</p> <p>Pentru a exclude caracterul discreționar al normei de la alin. (2) al art. 8 din Legea 190/1994, recomandăm autorului să prevadă în mod expres cazurile când termenul de examinare a petiției poate fi prelungit de către conducătorul organului respectiv.</p>	<p>Nu se acceptă. Termenul de “zile lucrătoare” a fost introdus în scopul uniformizării terminologiei Legii cu privire la petiționare la terminologia legislației naționale. Astfel, Articolele 16, 17, 22 din Legea nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație prevăd că, termenele de satisfacere a cererilor, readresarea cererilor și atacarea acțiunilor furnizorilor de informații se fac în termen de 15, 5, și respectiv de 3 zile lucrătoare. Pct. 8, 11, 20, 23, 27 din Hotărîrea Guvernului nr. 34 din 17.01.200, despre aprobarea Regulamentului Guvernului Republicii Moldova, în procesul de organizare și funcționare a activității Guvernului, utilizează sintagma de “zile lucrătoare” Mai mult ca atât, alin. (1) a art. 8 din Legea cu privire la petiționare nu statuează noțiunea de “zile calendaristice”. Se acceptă. Alineatul (2) al articolului 8 a fost redactat.</p>

La compartimentul fundamentarea economico-financiară, promovarea sau prejudicierea intereselor de grup, evaluarea compatibilității cu standardele anticorupție Centrul Național Anticorupție, s-a expus fără obiecții și propuneri.